

HADRIAN DAICOVICIU

(1932—1984)

Stingerea timpurie din viață a lui Hadrian Daicoviciu, în pragul împlinirii vârstei de numai 52 de ani, ne-a îndurerat nespus de mult, colegi și prieteni din diferite părți ale țării îndreptându-ne spre urbea napocensă, pentru a-i aduce un ultim omagiu. Evocarea încearcă acum să reliefeze nu numai datele existenței și operei sale, ci și profilul său intelectual și moral remarcabil, însăși ființa sa străbătută de flacăra cercetării, moștenită de la ilustrul său părinte, acad. Constantin Daicoviciu.

Personalitate eminentă a noii generații de arheologi și istorici din țara noastră, afirmată cu plenitudine în anii socialismului, Hadrian Daicoviciu ne-a lăsat câteva cărți de referință și circa 200 de studii și articole apărute în culegeri și reviste. Împreună cu părintele său a întreprins cercetări asidue în spațiul de reședință și glorie al străbunilor noștri din munții Orăștiei, rezultatul fiind cunoscutele lucrări Sarmizegetusa, Cetățile și așezările dacice

din Munții Orăștiei și Ulpia Traiana. O altă lucrare redactată împreună cu tatăl său a fost Columna lui Traian, în care efortului de sinteză a cercetărilor întreprinse până atunci, i s-au adăugat interesante deschideri spre noi interpretări ale unor scene de pe această celebră cronică în piatră a vechimii și sorgintei noastre. Au urmat firese cărțile marcând efortul său singular de continuitate și adâncire: lucrarea monografică Dacia, apărută întâi la Ep.1, în 1968, și, în ediția a 2-a, la Editura enciclopedică română, în 1972; și, ca o operă de maturitate, ca o încununare a osîrdiei și capacității sale științifice de larg orizont, Dacia, de la Burebista la cucerirea romană. Substanțiale articole și intervenții penetrante i-au apărut în „Dacia” și „SCIV”, în revista ai cărei conducători a fost, „Acta Musei Napocensis”, în alte publicații de specialitate. Între studiile apărute în culegeri am aminti Cronologia regilor daci din volumul „Unitate și continuitate în

istoria poporului român" (Ed. Academiei R.S.R., 1968). Sesiunile științifice ale Muzeului tomitan au fost onorate cu participarea sa la câteva ediții și o comunicare cu care a colaborat la „Pontica” (nr. 4 din 1971), cu sugestivul titlu: Burebista și Dobrogea, rămasă preeminentă.

Dăruirea sa generoasă intru slujirea istoriei patriei a dat roade în multiple direcții. Crescut în mediul fertil al cetății universitare clujene, îi era dat să continue tradiția catedrei inaugurată magistral de Vasile Pârvan. După studii urmate între 1951—1955, a parcurs exemplar treptele didactice, fiind în 1960 lector, din 1973 conferențiar, iar din 1978 profesor universitar la catedra de Istoria veche a României, unde eforturile sale au contribuit la formarea unei noi generații de istorici și profesori. La catedră, la Muzeul de istorie al Transilvaniei și pe șantierele arheologice a sădit în cugetul studenților pasiunea cercetării, devoțiunea și rigoarea caracteristice științei. Cum este știut, Muzeul de istorie al Transilvaniei îi era scump, străduindu-se la organizarea și dezvoltarea lui, încă din 1963. În 1968 este director-adjunct al acestei prestigioase instituții muzeale, iar de la 1 februarie 1974 este numit efectiv la conducerea sa. Sesiunile științifice anuale organizate de muzeu sub titlul semnificativ „Continuitate multimilenară” s-au bucurat prin ani de largă aderență a specialiștilor.

A participat cu comunicări la congrese și conferințe internaționale de specialitate. În 1965 a primit premiul „Vasile Pârvan” al Academiei R.S.R. A fost membru al Comisiei arheologice a țării și președintele filialei Cluj-Napoca a Societății de Studii Clasice. Între 1977—1982 ne-a reprezentat țara în comitetul Asociației internaționale de epigrafie greacă și latină. O seamă din studiile sale au apărut în limbi de largă circulație. A lăsat în manuscris studii ce și-ar fi aflat împlinirea dacă stingerea sa n-ar fi venit atât de repede. Între participările sale la lucrări colective se cuvine să menționăm cea de la primul volum din Istoria militară a poporului român (București, 1984). De asemenea, a redactat și publicat, împreună cu Radu Florescu și Lucian Roșu, Dicționarul enciclopedic de artă veche a României (1980).

Om de știință de înaltă ținută, arheolog și istoric de o remarcabilă dăruire, profesor înzestrat cu arta de a preda și vocația cultivării intru știință a urmașilor, Hadrian Daicoviciu rămîne în memoria națională un continuator de prestigiu al școlii arheologice românești și un exponent exemplar al culturii socialiste. Savantul, omul, prietenul, rămin ca o efigie luminoasă în amintire și ca un îndemn de continuu efort în slujirea științei pe care a servit-o cu ardentă pasiune, aducându-i mistuirea prematură.

ADRIAN RĂDULESCU